

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 24. maj 2015

Kirkedag: Pinsedag/A

Tekst: Joh 14,22-31

Salmer:

SK: 290 * 282 * 285 * 291 * 298,3 * 723

LL: 290 * 285 * 291 * 723

GT-læsningen og NT-læsningen handler om sprog. Sprog, der i GT splitter mennesker, sprog, der i NT samler mennesker.

For nogen tid siden var min kone og jeg til en koncert i Frederiksborg Slotskirke, hvor et børnekor fra Armenien gav koncert. De var på turne i Danmark som et led i den række af arrangementer, der i forskellige sammenhænge arrangeres i år med Armenien som fokus, og med særlig opmærksomhed på, at det er 100 året for folkemordet på det armenske folk. Det har også en særlig kirkelig interesse, idet det armenske folk er verdens ældste kristne folkeslag, og det var som sådan, at tyrkerne bestialsk og systematisk udryddede armenierne.

Men børnekoret gav altså koncert i Slotskirken sammen med pigekoret fra Slotskirken og et kor, jeg tror, det var fra Haslev. Indrømmet, vi forstod ikke ret meget af, hvad de sang disse børn på deres armenske sprog. Og der kom ikke noget omvendt pinseunder over forsamlingen, således at vi pludselig kunne forstå dem. Det var for så vidt en meget speciel oplevelse, fordi der åbenbart bor mange armeniere i Danmark, der var i hvert fald mange blandt publikum, der talte både armensk og dansk. Og de forstod jo hvert et ord. Børnenes fremstilling af sang og musik var beundringsværdig, men ellers må vi jo sige, at vi klappede, når armenierne klappede. Men vi lo ikke, når de lo, for vi forstod det jo ikke.

Jeg kom til at tænke på denne koncert her i ugen op til pinsen, fordi det sidste nummer, børnekoret sang var salmen *I østen stiger solen op*. Sunget på dansk og uden noget papir foran sig – det vil sige, alle de danske korpiger havde et tekstark. Det er ikke en kritik, det var bare lidt sjovt. Men det slog mig, også ved koncerten, hvor meget forstår de børn af det, de synger. Sikkert ikke et klap. Men selvfølgelig betog de hele forsamlingen: armenske børn, der udenad synger en af Ingemann mest elskede og kendte morgensalmer på dansk, så er vi jo solgt. Børnene har nok fået fortalt, hvad salmen handler om, måske fået den oversat; men de forstod sikkert ikke, hvad de sang.

Så fik jeg den tanke, og det spørgsmål, som jeg ikke har kunne finde svar på nogle steder, så nu er det mere eller mindre et spørgsmål til Jer – og måske er det også ligegyldigt, om vi finder et svar. Men den dag, da ildtungerne satte sig på disciplene i Jerusalem, og de fyldt af Helligånden begyndte at tale på andre tungemål, alt efter hvad Ånden indgav dem at sige, forstod de da, hvad de sagde?

Blev de pludselig også fyldt af viden om grammatik og bøjninger og alt det – for nogle besværlige og kedelige -, som nogle af os mindes med gru fra den af mange forkætrede tyskundervisning og et fremmed sprogs forståelse, eller var disciplene som et instrument bare lyden af Helligåndens tale gennem dem, således at de måske ikke vidste af andet, end at de fortalte om Guds storværker?

Egentlig er det ligegyldigt – men tanken er da spændende. Det er til gengæld langt mere vigtigt at være opmærksom på, at da menneskene ville bygge sig sin egen vej ind i himlen ved hjælp af et tårn, da standsede Gud det ved de forskellige sprog, som

umuliggjorde deres projekt, fordi forvirringen var total. Men da Gud byggede sin vej til jorden ved Jesus Kristus ved hjælp af et kors, da samlede Gud Helligånd menneskene ved de forskellige sprog. Med dette som udgangspunkt kan vi se andre steder i Bibelen og i menneskers liv fra Bibelens tid og helt til vor egen dagligdag, at når mennesker vil gøre sig til guder, gør sig guder, eller vil sætte sig på Den Almægtige Guds plads, da ender det i splittelse og falliterklæring; men da Gud ville gøre sig til menneske, da blev det fuldraget, som Jesus råbte på korset kort før sin død.

Den fuldkommenhed er Helligånden garant for. Den Helligånd, Talsmanden, som Jesus sendte os, som er Den treenige Guds nærvær hos os, og som er budbringeren om Gudsrigets fuldbyrdelse. Jesus proklamerede, at Guds rige er nær og opfordrede til omvendelse. Det budskab lyder stadig, men nu ved Helligånden. Gudsriget er, og det vil blive Riget, hvori vi i Guds nåde skal leve i en helt anden fred end den, vi finder i denne verden, en Herrens fred.

Helligånden taler samme sprog som Jesus, idet Helligånden skal minde os om og lære os om alt, hvad Jesus har sagt til os ved disciplene. Og alligevel taler Helligånden alle sprog. Og her tænker jeg ikke så meget på, om Helligånden både taler dansk og armensk. Jeg tænker mere på, at Helligånden taler hvert vort sprog, og gør det muligt at tale og forstå sammen på trods af forskellig baggrund og anden fremmedhed ("sprog") iblandt os.

Ser vi på Jesus, så taler han også flere sprog. Nikodemus, en af farisæerne, taler Jesus anderledes med, end han taler med manden på gaden; han taler anderledes med discipelflokken end med folkeflokken. Jesus taler hele tiden det "sprog", som

den anden forstår, således at de kan mødes, og mennesker kan se Guds rige.

I præstekredse taler vi engang imellem om, at vi i kirken taler Kana'ans sprog. Med det menes, at kirkesproget godt kan forekomme nogle mennesker at være lidt indforstået og kun kan tilegnes af mennesker, der lærte at sige "Amen" før de lærte at sige "mor og far". Og det kan – set i den forkyndelses- og missionsopgave, som kirken har – været lidt af et problem, for vi kan nemt stå i den situation, at folk ikke forstår, hvad der siges i kirken. Og kirken har i nogle situationer været lidt arrogant og sagt, at så må de lære det.

Jeg synes, det er tankevækkende, og foruroligende, at der måske kræves specielle sprogkundskaber, for at kunne forstå kirkens tale, vores tale; mens det samme ikke er tilfældet for at forstå Gud. For Gud kan tale hver vores sprog.

Forleden var jeg til et møde inde i Hillerød og kom til at tale med en mand om, hvordan nogle mennesker får evangeliet åbenbaret ved musik. Vi var enige om, at Heavy Metal er rent forfærdeligt. Når jeg har hørt 1 minut af det, så er jeg fuldstændig flået fra mig selv i sjæl, sind, tanke og følelse. Men der findes Heavy Metal bands, der larmer evangeliet ud gennem deres instrumenter. Og der er mennesker, der heri røres af Helligånden og lærer og mindes om det, Jesus har lært, og finder Jesu himmelske fred. Og de samme mennesker ville sandsynligvis stå måbende og tænke, hvad sker der lige her, hvis Helligånden kun kunne tale gennem en Brorson-salme i en 4-stemmig udgave for pigekor. Så vil de nok være mere optaget af pigerne end af sangen.

Andre af os finder som Grundtvig åbenbaring i naturen, der kan give poetiske associationer til Helligåndsfylde af den

himmelske fred, sådan som det f.eks. sker i salmen *I al sin glans nu stråler solen*. Helligånden taler vore sprog, for at fastholde for os og fastholde os i, at Guds rige er nær og i sin fuldendelse, helt som Jesus sagde det. Helligånden er endetidstegnet, og ved Helligånden skal kirken – så længe tid er – tale menneskers sprog til åbenbaring af ordet om Frelseren og til kald ind i Guds rige.

Et rige som henter sin begrundelse i Paradis, hvori det også henter sit mål. Netop i Grundtvigs salme sang vi i v.3:

Det ånder himmelsk over støvet,
det vifter hjemligt gennem løvet,
det lufter lifligt under sky
fra Paradis, opladt på ny,
og yndig risler ved vor fod
i engen bæk af livets flod.

Bækken af livets flod, der yndig risler ved vor fod, er et billede fra Bibelen, der både findes i skildringen af Paradis ved altings begyndelse, og i Bibelens slutning i synerne om det himmelske Jerusalem, som er billedet på Himlens herlighed og det opladt på ny (nyåbnede) Paradis.

Imellem disse to billeder, imellem begyndelsen og enden er menneskets liv uden for Paradis. Forleden dag blev jeg hængende lidt i dette salmevers, og det slog mig, at Paradis ikke blev udslettet, da mennesket blev sat uden for døren. Paradis er ikke forsvundet; men vi er uden for. Helligånden skal forsikre os, hvad der er sagt til os i vores dåb, hvad vi får lov at have i troens håb, og som al kærlighed udspringer af, at en dag vil Paradiset blive åbnet igen, og Guds folk skal leve i kærlighedens hele fylde.

Dét er ikke noget, vi kan tænke os til. Det er ikke noget, vi kan kæmpe os til. Vi kan måske nok kæmpe os til fred i verden, selv om det nok er tvivlsomt. Men vi kan ikke kæmpe os til fred med Gud. Fred med Gud har vi, fordi Gud vil det og giver os det ved Jesus. At det giver mening for os, at det har betydning for os, vil Helligånden minde os om og samle os i, at vi kan lovprise Gud, fordi vi hører om Hans storværker på vore egne sprog.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Jesus Kristus, du Søn af den levende Gud!
Send os igen og igen din Helligånd,
for uden din Ånd er ordene kun tomme lyde
og tankerne uden mål og mening.
Uden din Ånd visner troen og håbet i os,
og kærligheden bliver blot til gode hensigter.
Lad os høre dit ord til tro og til trøst
og se dit rige som en virkelighed i vores liv.
Lad din kirke og os i den ud over hele jorden, også her i vort
sogn være medarbejder i dit riges udbredelse, at også andre
mennesker finder din fred i ordet, dåben og nadveren.
Vær særligt nær, hvor din kirke bliver forfulgt.
Gør vore menigheder til fællesskaber,
hvor ingen føler sig udenfor,
men alle får kraft til at åbne sig
og gøre det, du vil have gjort.
Vi takker dig for enhver, der også hos os tager en opgave i at
bære Guds tjeneste for os ud i livet. Vi takker og ber for de
frivillige, kirkens personale, menighedsrådet og alle andre, der
gør tjeneste, og dem, bærer os alle frem for dig i forbøn
Lad det under ske, at du lever i os
med den kærligheden, du har til Faderen,
og som Faderen har til dig. Må vi have den kærlighed til
hinanden. Vi takker og beder for hvert eneste hjem i sognet,
vore kære, vi særligt er knyttet til, nær og fjern. Vær os særligt
nær, når livet gør ondt på os, unge som gamle.
Vi ber dig for vort land, for enhver som på en eller anden måde
har magt og myndighed i vort samfund, i institutioner, diverse
organer, regering og folketing. Må enhver med ansvar lede og
styre til gavn for fællesskabet og til værn for den svage.
Vi beder dig velsigne og bevare vor dronning og hele hendes
hus.
fra evighed og til evighed.